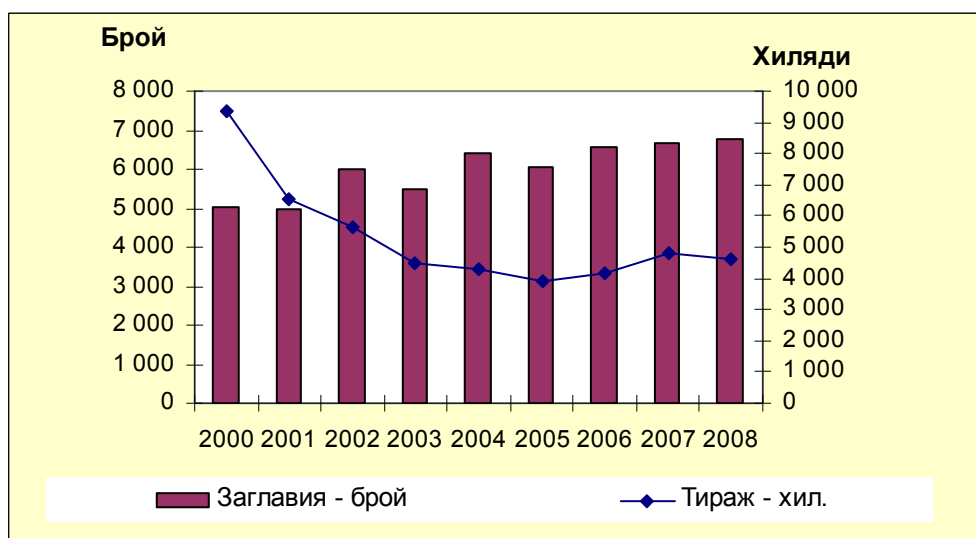

ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА

Националното писмено културно наследство придобива изражение в издадената в страната книжна продукция (книги, брошури, вестници, списания, бюлетини и периодични сборници). Статистическата отчетност на издадената продукция дава на широката общественост представа, за броя на заглавията и тиража по различни класификационни групи.

Книги и брошури

През 2008 г. са издадени 6 767 заглавия на книги и брошури (6 023 книги и 744 брошури) в тираж 4 646 хиляди. В сравнение с 2007 г. броят на заглавията се увеличава с 1.8%, а тиражът намалява - с 3.2%.

Фиг. 1. Издадени книги и брошури

Намалението на общия тираж за периода 2000 - 2008 г. се отразява върху показателя “брой книги и брошури на лице от населението” - за 2000 г. той е 1.2 бр., а през 2008 г. намалява наполовина - 0.6 броя.

През 2008 г. с уникалния 10-значен идентификационен номер ISBN са регистрирани 5 706 книги и 640 брошури, или 93.8% от всички издания, което улеснява ползването им в чужбина (Приложение 1).

Разпределението на книгите и брошурите според признака “предназначение” дава представа и за читателите, които биха ги ползвали. През 2008 г. с най-голям брой издания са разделите: художествена литература за възрастни, научна и учебна литература.

Художествената литература за възрастни през 2008 г. е 29.4% (1 988 книги) от общия брой книги и 22.6% от тиража на издадената продукция. В сравнение с 2007 г.

нейният дял се увеличава с 0.8 процентни пункта (89 броя) при заглавията и с 0.9 процентни пункта (8 хил. броя) при тиража.

Научната литература, издадена през 2008 г., включва 1 270 заглавия с тираж 490 хил., което представлява 18.8% от всички издания и 10.5% от общия тираж. В сравнение с 2007 г. изданията намаляват с 4 броя, а тиражът - с 2 хил. броя.

Относителният дял на учебната литература, издадена през 2008 г., е 17.6% (1 194 заглавия) от всички издания, а тиражът ѝ - 20.6%. от цялата издадена продукция. В сравнение с 2007 г. броят на заглавията се увеличава с 0.8 процентни пункта (79 броя), докато тиражът намалява с 3.2 процентни пункта .

Броят на издадените книги с детско-юношеска тематика през 2008 г. е 433 с тираж 779 хиляди. От тях детската художествена литература включва 341 заглавия с тираж 445 хил. екземпляра, или 5.0% от цялата издадена продукция и 9.6% от общия тираж. През 2008 г. в сравнение с 2007 г. се наблюдава увеличение на детско-юношеската литература с 33 броя заглавия и - със 161 хил. броя, или 26.5% при тиража.

Таблица 1

Издадени книги през 2008 година по литературни групи¹

Литературни групи	Заглавия	Тираж - хил.	(Брой)
			Среден тираж на една книга
Общо	6767	4646	686.6
в това число:			
Обществено-политическа.			
Култура. Наука. Книгознание	2041	1177	576.7
Здравеопазване. Медицина	295	216	732.2
Образование	426	659	1546.9
Художествена литература			
за възрастни	1988	1048	527.2
Детско-юношеска литература	433	779	1799.1

¹ Вкл. Брошурите.

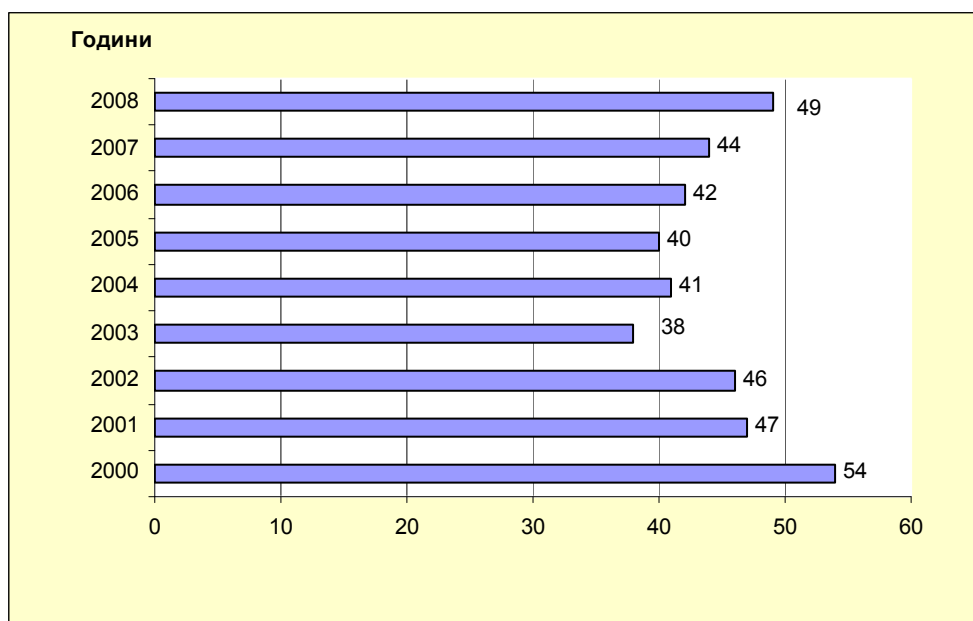
През 2008 г. оригиналната литература е 75.9% от общо издадените книги и брошури (5 134 заглавия), което е с 142 броя повече, в сравнение с предходната година. Тиражът и (2 761 хил.) е 59.4% от годишния тираж и в сравнение с 2007 г. намалява с 3.1%.

Делът на преводните издания през 2008 г. е 24.1% от издадени книги и брошури, а тиражът е 40.6% от общия тираж. Спрямо 2007 г. изданията намаляват с 23 броя, а тиражът се увеличава с 3.1 процентни пункта (85 хил. броя).

Изменя се структурата на преводната литература по език на оригинала. През 2008 г. най-голям е делът на преводите от английски език - 57.7 от издадените заглавия преводна литература и 67.1% от тиража. Следват преводите от полски език - 9.2 от заглавията и 7.5% от тиража, от италиански език - съответно 7.3 и 4.8%, от френски език - 5.6% от заглавията и 5.2% от тиража.

Вестници, списания и бюлетини

През 2008 г. са издадени 438 вестника с годишен тираж 370 789 хил., като на лице от населението годишно се падат 48.6 вестника, или с 4.4 броя вестника повече в сравнение с 2007 година. За тази една година броят на заглавията на вестниците намалява с 2.2%, а тиражът се увеличава с 9.5%.

Фиг. 2. Вестници на лице от населението - брой

През 2008 г. се издават 70 всекидневника, като в сравнение с 2007 г. броят им се увеличава с 6, а годишният им тираж - с 12.2%. От всички издавани вестници през 2008 г. всекидневниците формират 59.1% от общия тираж и в сравнение с 2007 г. този дял се увеличава с 1.4 процентни пункта. Издадените седмични вестници през 2008 г. са 188 броя, което е с 3.1% по-малко в сравнение с 2007 година. Делът на седмичните вестници през 2008 г. е 34.7% от годишния тираж на всички вестници, като в сравнение с предходната година този дял намалява с 1.6 процентни пункта.

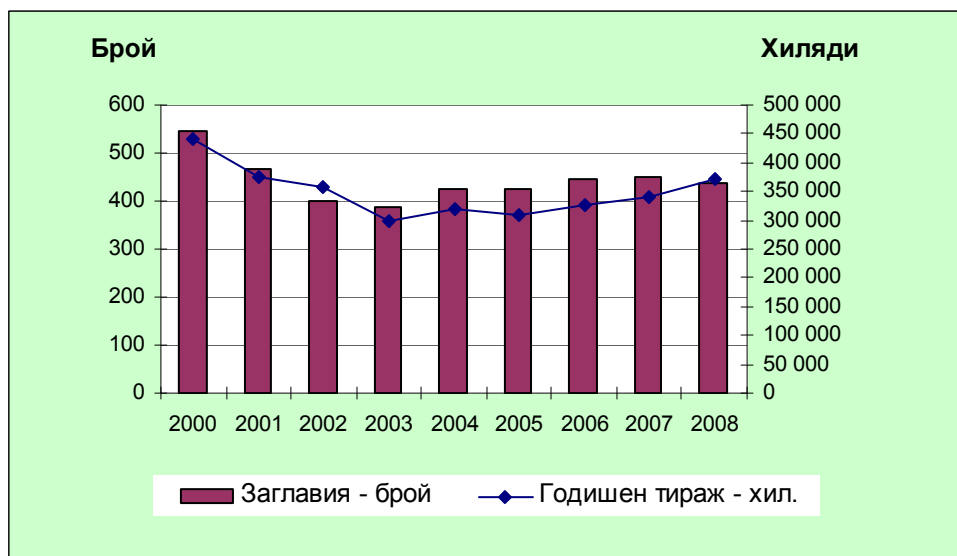
През 2008 г. са издадени 9 вестника за деца и юноши с тираж 1 170 хиляди. В сравнение с 2007 г. броят им се увеличава с 3, а тиражът - 5 пъти.

Броят на хумористичните вестници, издавани у нас през 2007 и 2008 г. остава постоянен (7 броя), а тиражът им се увеличава с 5.2%.

По брой на издаваните вестници през 2008 г. водеща административна област е София (столица) - 213 (със 17 по-малко спрямо 2007 г.), като относителният им дял е 48.6% от всички издадени в страната вестници. В сравнение с 2007 г. този дял намалява с 2.7 процентни пункта. Столичните вестници са 87.7% от общия тираж на вестниците през 2008 г. и в сравнение с 2007 г. делът им намалява с 0.9 процентни пункта (Приложение 2).

Относителният дял на вестниците, издавани на български език през 2008 г., е 96.1% и остава почти непроменен в сравнение с 2007 година. На чужди езици през 2008 г. се издават 17 вестника: по 2 - на руски език и турски, 3 - на английски, и 10 - на два и повече езика.

Фиг. 3. Издадени вестници

През 2008 г. са издадени 601 списания и 174 бюлетина, като в сравнение с 2007 г. броят на списанията намалява с 3.7% (23 броя), а на бюлетините - с 9.8% (19 броя).

Годишният тираж на списанията (13 118 хил.) през 2008 г. в сравнение с 2007 г. намалява с 8.6%, а бюлетините (1 590 хил.) - с 2.3 пъти. През 2008 г. са издадени 63 броя периодични сборника с тираж 18 хиляди. През 2007 г. заглавията са 58 броя с годишен тираж 20 хиляди. Най-голям дял от всички издавани списания и бюлетини през 2008 г. заемат тези с обществено-политическа тематика - 35.0% от заглавията и 38.8% от общия тираж.

През 2008 г. са издадени 107 списания и бюлетини на чужди езици с годишен тираж 691 хил., като най-многобройни са изданията на английски език - 55 заглавия с тираж 359 хил., и изданията на два и повече езика - 39 заглавия с годишен тираж 293 хиляди.

Методологични бележки

Статистическото изследване на издателската дейност осигурява данни за произведените книги, брошури, вестници, списания, бюлетини и периодични сборници.

Данните за непериодичния и периодичния печат се предоставят на НСИ от Народната библиотека “Св.св. Кирил и Методий”.

Обект на наблюдение е дейността на държавните и частните издателства и редакции.

В броя на книгите и брошурите не се включват изданията с тясно ведомствено предназначение, с временен и рекламен характер, с тираж по-малък от 100 екземпляра, и по-малък от четири страници.

Брошура е непериодично печатно издание с най-малко пет, но с не повече от 48 страници, издадено в страната и направено общодостъпно.

Книга е непериодично издание с най-малко 49 страници, издадено в страната и направено общодостъпно.

Заглавие е всяко издание, публикувано в един или няколко тома, които представляват единно цяло и чийто брой е установен предварително.

Тираж е общият брой на екземплярите, отпечатани от едно заглавие.

Вестник е листово издание, което съдържа новини за текущи събития, предизвикващи специален или общ интерес, отделните части на които са регистрирани хронологически или в числа, и излиза обикновено поне един път в седмицата.

Списание е издание, което съдържа статии по различни обществено-политически, научни, научнопопулярни и професионално-производствени въпроси, а също така художествени произведения и илюстрации.

Бюлетин е издание (във вид на брошура или листовка), което съдържа кратки официални и служебни материали (нормативни, информационни), отнасящи се до дейността на издаващото учреждение или организация.

Периодичен сборник е издание, което съдържа научни статии, научни съобщения и други, публикувано обикновено от името на научна институция.

Годишен тираж на периодичното издание е общото количество на екземплярите на всички излизания на едно заглавие за една година.

Еднократен тираж е средният тираж от тиражите на всички излизания на едно заглавие за година.

Повече информация и данни за издателската дейност могат да бъдат намерени в интернет страницата на НСИ – <http://www.nsi.bg/SocialActivities/Culture.htm>

1. ИЗДАДЕНИ КНИГИ И БРОШУРИ ПРЕЗ 2008 Г. ПО ДЕСЕТИЧНА КЛАСИФИКАЦИЯ

Десетична класификация	(Брой)							
	Общо		Книги		Брошури		Издания с ISBN	
	загла- вия	тираж - хил.	загла- вия	тираж - хил.	загла- вия	тираж - хил.	книги	брошури
Общо	6767	4646	6023	4023	744	623	5706	640
Общи издания	267	416	204	315	63	101	196	56
Философия, психология	325	346	307	343	18	3	300	16
Религия, теология	204	168	198	156	6	12	191	4
Социални науки	1413	1117	1320	1026	93	91	1255	79
Социология, статистика, демография	120	56	111	53	9	3	104	7
Политика, икономически науки, икономика	440	212	413	199	27	13	390	20
Право, публична администрация и социални грижи, социално осигуряване, застрахователно дело	310	140	294	131	16	9	278	13
Военни науки	50	20	48	20	2	0	44	1
Образование, подготовка на учители, свободно време	430	660	392	594	38	66	377	37
Метрология	2	0	2	0	-	-	2	-
Етнография, културна антропология (обичаи, фолклор, нрави, традиции)	61	29	60	29	1	0	60	1
Филология. Езикознание. Лингвистика	238	111	233	109	5	2	219	4
Филология, езикознание, лингвистика	238	111	233	109	5	2	219	4
Математики. Природни науки	271	115	251	105	20	10	232	16
Математики	98	50	94	47	4	3	91	2
Природни науки	173	65	157	58	16	7	141	14
Приложни науки. Медицина. Технология	877	482	829	445	48	37	749	35
Медицина, обществено здраве	294	215	285	210	9	5	239	9
Техника, технология, промишленост и занаяти	299	106	289	100	10	6	273	10
Селско стопанство, ветеринарна медицина	76	44	60	23	16	21	52	3
Домакински науки	14	7	12	6	2	1	10	2
Управление, ръководство и организация на производството, търговията, транспорта и съобщенията, полиграфическа промишленост, издателско дело	194	110	183	106	11	4	175	11
Изкуство и развлечение	216	96	199	90	17	6	193	14
Градоустройство, архитектура	18	7	15	6	3	1	14	3
Пластично и графично изкуство, фотография	44	22	38	20	6	2	38	6
Музика, изпълнителско изкуство, театър, филми и кино	86	34	82	32	4	2	79	1
Игри и спорт	68	33	64	32	4	1	62	4
Литература	2473	1559	2033	1218	440	341	1958	390
История на литературата и литературна критика	143	66	142	66	1	0	141	1
Художествена литература	2330	1493	1891	1152	439	341	1817	389
География. История	483	236	449	216	34	20	413	26
География и пътешествия	27	21	25	19	2	2	25	-
История, биографии, генеалогия, хералдика	456	215	424	197	32	18	388	26

Приложение 2

2. ВЕСТНИЦИ ПО ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА

(Брой)

Области	Общо		
	Заглавия	Годишен тираж - хил.	Еднократен тираж - хил.
Общо	438	370789	4693
Благоевград	7	3511	22
Бургас	15	4748	76
Варна	13	8279	148
Велико Търново	10	1928	16
Видин	3	250	3
Враца	16	1801	23
Габрово	11	1677	30
Добрич	9	1004	12
Кърджали	8	646	9
Кюстендил	4	423	4
Ловеч	7	689	10
Монтана	2	270	4
Пазарджик	5	1021	6
Перник	5	656	4
Плевен	10	1708	17
Пловдив	14	5090	34
Разград	3	432	3
Русе	6	2527	17
Силистра	10	943	11
Сливен	10	954	21
Смолян	8	596	7
София (столица)	213	325333	4108
София	12	657	39
Стара Загора	14	2012	34
Търговище	4	474	5
Хасково	7	1012	7
Шумен	5	1610	10
Ямбол	7	538	13